

Brusel 29. listopadu 2019
(OR. en)

14643/19

Interinstitucionální spis:
2018/0224(COD)

RECH 511	CODEC 1708
COMPET 778	MARE 28
IND 297	DIGIT 176
MI 825	EMPL 590
EDUC 467	CYBER 326
TELECOM 375	CLIMA 317
ENER 528	ESPACE 97
ENV 969	ATO 104
REGIO 212	RELEX 1114
AGRI 581	JAI 1270
TRANS 560	CSDP/PSDC 557
SAN 497	ECO 123
CADREFIN 395	

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	14298/1/19 REV 1
Č. dok. Komise:	9865/18 RECH 272 COMPET 421 IND 153 MI 436 EDUC 245 TELECOM 170 ENER 224 ENV 413 REGIO 38 AGRI 271 TRANS 248 SAN 181 CADREFIN 79 CODEC 998 IA 189 + ADD 1-6
Předmět:	Balíček Horizont Evropa: rámcový program pro výzkum a inovace 2021–2027 – návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků a) body odůvodnění b) příloha IV (součinnost) – <i>částečný obecný přístup</i>

Delegace naleznou v příloze znění částečného obecného přístupu k bodům odůvodnění a k příloze IV (součinnost) návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků, ve znění přijatém na zasedání Rady pro konkurenceschopnost dne 29. listopadu 2019.

**NÁVRH NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, KTERÝM SE ZAVÁDÍ
RÁMCOVÝ PROGRAM PRO VÝZKUM A INOVACE HORIZONT EVROPA A STANOVÍ
PRAVIDLA PRO ÚČAST A ŠÍŘENÍ VÝSLEDKŮ**

BODY ODŮVODNĚNÍ A PŘÍLOHA IV (SOUČINNOST)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,
s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 173 odst. 3, čl. 182 odst. 1,
článek 183 a druhý odstavec článku 188 této smlouvy,
s ohledem na návrh Evropské komise,
po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,
s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,
s ohledem na stanovisko Výboru regionů²,
v souladu s řádným legislativním postupem³,

¹ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

² Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

³ Postoj Evropského parlamentu ze dne ... [(dosud nezveřejněný v Úředním věstníku)]
a rozhodnutí Rady ze dne

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Cílem Unie je posílit svou vědeckou a technologickou základnu vytvořením evropského výzkumného prostoru, ve kterém se výzkumní pracovníci, vědecké poznatky a technologie volně pohybují, a motivovat ke zvyšování konkurenceschopnosti, mimo jiné i v oblasti průmyslu, a zároveň podporovat veškeré výzkumné a inovační činnosti v zájmu plnění strategických priorit Unie, které v konečném důsledku směřují k podpoře míru, hodnot Unie a dobrých životních podmínek pro všechny.
- (2) Pro dosažení vědeckého, technologického, ekonomického, environmentálního a společenského dopadu při plnění tohoto obecného cíle a pro maximalizaci přidané hodnoty Unie u unijních investic v oblasti výzkumu a vývoje, by Unie měla investovat do excelentního výzkumu a inovací prostřednictvím rámcového programu pro výzkum a inovace Horizont Evropa 2021–2027 (dále jen „program“), aby podpořila vytváření, lepší rozšiřování a předávání vynikajících znalostí a vysoce kvalitních technologií v Unii, přilákala talentované odborníky na všech úrovních a přispěla k plnému zapojení talentového potenciálu Unie, usnadnila spolupráci a posílila dopad výzkumu a inovací při rozvoji, podpoře a provádění politik Unie, podpořila a posílila zavádění a využívání inovativních a udržitelných řešení v hospodářství Unie, zejména v malých a středních podnicích, jakož i ve společnosti, a to s cílem zabývat se globálními výzvami, včetně změny klimatu a cílů udržitelného rozvoje, vytvářet pracovní místa a stimulovat hospodářský růst, podporovat konkurenceschopnost průmyslu a zvyšovat atraktivitu Unie na poli výzkumu a inovací. Program by měl stimulovat všechny formy inovací, včetně průlomových inovací, a uvádění inovativních řešení na trh, jakož i optimalizovat přínos těchto investic v zájmu zvyšování dopadu v rámci posíleného Evropského výzkumného prostoru.
- (2a) Program by měl přispět ke zvýšení veřejných a soukromých investic do výzkumu a inovací v členských státech, a pomoci tak dosáhnout toho, aby do výzkumu a vývoje směřovaly celkové investice ve výši nejméně 3 % HDP Unie. Splnění tohoto cíle bude vyžadovat, aby členské státy a soukromý sektor doplnily program vlastními a posílenými investičními akcemi v oblasti výzkumu, vývoje a inovací⁴.

⁴ Součást společného pohledu s EP.

- (3) V zájmu uskutečnění politických cílů Unie by činnosti v rámci tohoto programu měly ve vhodných případech a v souladu se zásadou inovace⁵ využívat právních předpisů podporujících inovace a podněcovat jejich vytváření s cílem promítnout širokou znalostní základnu Unie do inovací⁶.
- (4) Při provádění celého programu by v co nejširším měřítku měly být dodržovány obecné zásady otevřené vědy, otevřených inovací a otevřenosti světu. Tyto zásady by měly zajistit excelenci a dopad unijních investic na výzkum a inovace.
- (5) Otevřená věda, včetně otevřeného přístupu k vědeckým publikacím a výzkumným datům, jakož i optimální šíření a využívání poznatků mají potenciál zvýšit kvalitu, dopad a přínosy vědy a urychlit vědecký pokrok, neboť zvyšují jejich spolehlivost, účinnost a přesnost a přispívají k jejich větší srozumitelnosti pro společnost a schopnosti reagovat na společenské výzvy. Měla by být dojednána ustanovení k zajištění toho, aby příjemci poskytovali otevřený přístup k recenzovaným vědeckým publikacím. Stejně tak by mělo být zajištěno, aby příjemci podle zásady „co nejotevřenější – nepřístupné jen v nezbytné míře“ poskytovali otevřený přístup k výzkumným datům a aby byly v případě oprávněných důvodů umožněny výjimky v souvislosti s pravidly ochrany údajů a bezpečnostními zájmy, ale i s právy duševního vlastnictví, hospodářskou konkurenceschopností Evropské unie na světové úrovni a dalšími oprávněnými zájmy. Větší důraz by měl být kladen zejména na odpovědné nakládání s výzkumnými daty, které by mělo být v souladu se zásadami „dohledatelnosti, dostupnosti, interoperability a znovupoužitelnosti“ (dále jen „zásady FAIR“), a to zejména prostřednictvím začleňování plánů správy dat. Příjemci by případně měli využívat možností, které nabízí evropský cloud pro otevřenou vědu a dodržovat další zásady a postupy pro otevřenou vědu.

⁵ Sdělení komise ze dne 15. května 2018 s názvem „Obnovená evropská agenda pro výzkum a inovace – příležitost Evropy utvářet svoji budoucnost (COM(2018)306).

⁶ Soubor nástrojů týkající se zlepšování právní úpravy, výzkumu a inovací, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/better-regulation-toolbox-21_en_0.pdf

- 6) Tvorba a koncepce programu by měly odrážet potřebu vytvoření kritického množství podporovaných činností, a to v celé EU a prostřednictvím mezinárodní spolupráce a v souladu s Agendou OSN pro udržitelný rozvoj 2030 a jejími cíli udržitelného rozvoje. Realizací programu by se mělo posílit sledování uvedených cílů a závazek EU a jejích členských států provádět Agendu 2030 a dosáhnout udržitelného rozvoje ve všech třech jeho rozměrech – ekonomickém, sociálním a environmentálním – soudržným a integrovaným způsobem.
- (7) Činnosti podporované v rámci programu by měly přispívat k dosažení cílů a priorit Unie, monitorování a hodnocení pokroku v porovnání s těmito cíli a prioritami a k vytvoření revidovaných nebo nových priorit.
- (7a) Program zajistí transparentnost a odpovědnost veřejného financování u projektů v oblasti výzkumu a inovací, čímž ochrání veřejný zájem.
- (7b) Program by měl podporovat výzkumné a inovační činnosti v oblasti společenských a humanitních věd. To znamená podporovat v této oblasti nejen prohlubování vědeckých poznatků, ale také využívání těchto poznatků a příslušného pokroku k většímu ekonomickému a společenskému dopadu programu. V rámci pilíře „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“ budou společenské a humanitní vědy plně zapojeny do všech klastrů. Vedle prosazování společenských a humanitních věd v projektech by ve vhodných případech měla být podporována také integrace společenských a humanitních věd zastoupením těchto oborů v expertních výborech a v hodnotících panelech nezávislých odborníků a včasným monitorováním společenských a humanitních věd a informováním o nich ve financovaných výzkumných akcích. Monitorování napříč programem se zaměří na zapojování společenských a humanitních věd.

- (8) Program by měl zachovávat vyvážený přístup mezi výzkumem a inovacemi, jakož i mezi financováním zdola (vycházejícím od badatele či inovátora) a shora (stanovené strategicky definovanými prioritami), a to v závislosti na povaze zapojených výzkumných a inovačních komunit, typech a účelu prováděných činností a na zamýšlených dopadech. Kombinace těchto faktorů by měla určit volbu přístupu k příslušným částem programu, z nichž všechny přispívají ke všem obecným a specifickým cílům programu.
- (8a) Program by měl podporovat všechny fáze výzkumu a inovací, zejména v rámci projektů kooperativního výzkumu, případně také u misí a partnerství. Základní výzkum je stěžejním východiskem a důležitým předpokladem pro zvýšení schopnosti Unie přilákat nejschopnější vědce, aby se mohla stát globálním centrem excelence. Mezi základním a aplikovaným výzkumem by měla být zajištěna rovnováha. Spolu s inovacemi se tak podpoří hospodářská konkurenceschopnost Unie, růst i tvorba pracovních míst.
- (8b) Je prokázáno, že klíčem ke kvalitní vědě je přijímání rozmanitosti ve všech jejích projevech, neboť z rozmanitosti věda těží. Rozmanitost a inkluzivnost přispívají k excelenci při výzkumné a inovační spolupráci, jelikož spolupráce napříč obory, odvětvími a Evropským výzkumným prostorem přispívá ke zlepšování výzkumu a zvyšování kvality návrhů projektů, může vést k vyšší míře společenského přijetí a podpořit přínosy inovací, a tím i pokrok Evropy⁷.
- (8c) Mělo by být možné uplatňovat zrychlený postup pro výzkum a inovace, a tím umožnit rychlejší přístup zdola k finančním prostředkům pro malá kooperativní konsorcia, jež akce zajišťují od základního výzkumu až po uplatnění na trhu.
- (8d) Za účelem maximalizace dopadu programu Horizont Evropa je třeba zvláštní pozornost věnovat multidisciplinárním, interdisciplinárním a transdisciplinárním přístupům.
- (8e) V zájmu dosažení cílů tohoto programu a při respektování zásady excelence by se program měl zaměřit mimo jiné na posilování kooperativních vazeb v Evropě, a přispět tak ke snížení rozdílů v oblasti výzkumu a inovací⁸.

⁷ Dohodnuto v rámci částečného obecného přístupu.

⁸ Součást společného pohledu s EP.

- (8f) „Iniciativy excellence“ by se měly zaměřovat na posílení excellence výzkumu a inovací ve způsobilých zemích, včetně například školení na podporu zlepšení manažerských dovedností v oblasti výzkumu a inovací, pokud jde o udílené ceny, posilování inovačních ekosystémů, jakož i vytváření sítí výzkumu a inovací, mimo jiné na základě výzkumných infrastruktur financovaných z EU. Žadatelé musejí jasně prokázat, že projekty jsou provázány s vnitrostátními nebo regionálními strategiemi výzkumu a inovací, aby mohli žádat o financování v rámci složky „Rozšiřování účasti a sdílení excellence“ části „Rozšiřování účasti a posilování Evropského výzkumného prostoru“ programu Horizont Evropa⁹.
- (9) Výzkumné činnosti prováděné v rámci pilíře „Vynikající věda“ by měly být vymezeny podle potřeb a možností vědy a prosazovat vědeckou excelenci. Výzkumný program by měl být stanoven v úzké součinnosti s vědeckou obcí a měl by mimo jiné zahrnovat důraz na přilákání nových talentů v oblasti výzkumu a inovací a začínajících výzkumných pracovníků, a současně posilovat Evropský výzkumný prostor (EVP), zamezit odchodu vynikajících výzkumných pracovníků a podporovat jejich mobilitu.
- [(9a) Program by měl Unii a jejím členským státům pomoci reflektovat velmi silnou mezinárodní konkurenci při získávání těch nejlepších výzkumných pracovníků a dovedností.]
- (10) Pilíř „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“ by měl být realizován prostřednictvím klastrů výzkumných a inovačních činností s cílem maximalizovat začlenění napříč příslušnými tematickými oblastmi při zajištění vysoké a udržitelné úrovně excellence a dopadu ve vztahu k vynaloženým zdrojům. Tento pilíř bude podporovat přeshraniční spolupráci mezi obory, odvětvími a oblastmi politiky v zájmu cílů udržitelného rozvoje OSN v návaznosti na zásady Agendy 2030 a na Pařížskou dohodu, a konkurenceschopnosti odvětví Unie v rámci těchto úmluv. Stanovení vysoce ambiciózních a velkoplošných iniciativ v podobě výzkumných a inovačních misí umožní programu dosáhnout transformačního a systémového dopadu pro společnost při podpoře cílů udržitelného rozvoje, a to i prostřednictvím mezinárodní spolupráce a vědecké diplomacie.

⁹ Součást společného pohledu s EP.

- (11) Plné a včasné zapojení průmyslových subjektů všech kategorií do programu, od podnikatele jednotlivce a malých a středních podniků až po velké podniky, by mělo být jedním z hlavních kanálů, jejichž prostřednictvím budou realizovány cíle programu, zejména v zájmu vytvoření udržitelných pracovních míst a růstu. Takové zapojení průmyslu by se mělo vztahovat na akce podporované na úrovni přinejmenším srovnatelné s akcemi v rámci předchozího rámcového programu Horizont 2020 zavedeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1291/2013¹⁰ (Horizont 2020).
- (11a) Akce programu by měly poskytovat významný příspěvek k uvolnění potenciálu evropských strategických odvětví, včetně klíčových základních technologií odrážejících cíle strategie EU v oblasti průmyslové politiky¹¹.
- (11b) Mnohostranné konzultace, mimo jiné i s občanskou společností a průmyslem by měly přispívat k výhledům a prioritám stanoveným prostřednictvím procesu strategického plánování. Výsledkem by měly být periodické strategické plány v oblasti výzkumu a inovací přijaté prostřednictvím prováděcích aktů za účelem přípravy obsahu pracovních programů.
- (11c) Aby mohla být příslušná akce financována, měl by pracovní program zohlednit výsledek konkrétních dřívějších projektů a stav vědy, technologie a inovací na vnitrostátní, unijní a mezinárodní úrovni, jakož i relevantní politický, tržní a společenský vývoj¹².

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1291/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se zavádí Horizont 2020 – rámcový program pro výzkum a inovace (2014–2020) a zrušuje rozhodnutí č. 1982/2006/ES (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 104).

¹¹

¹² Součást společného pohledu s EP.

- (12) Je důležité podporovat průmysl Unie, aby zůstal nebo se stal světovým vůdcem v oblasti inovací, digitalizace a klimatické neutrality, zejména prostřednictvím investic do klíčových základních technologií, na nichž podnikání budoucnosti staví. Akce programu by měly přiměřeně a transparentně řešit případy selhání trhu nebo suboptimálních investičních situací a posilovat investice, aniž by zdvojovaly nebo vytlačovaly soukromé financování, a měly by mít jasnou evropskou přidanou hodnotu a návratnost investic pro veřejnost. Tím se zajistí jednotnost akcí programu a pravidel EU pro státní podporu a zabrání nepřiměřenému narušování hospodářské soutěže na vnitřním trhu.
- (13) Program by měl podporovat výzkum a inovace integrovaným způsobem a dodržovat při tom všechna příslušná ustanovení Světové obchodní organizace. Koncept výzkumu, zahrnující experimentální vývoj, by se měl používat v souladu s Frascati manuálem vypracovaným Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), zatímco koncept inovace je třeba používat v souladu s Oslo manuálem OECD a Eurostatu na základě širokého přístupu zahrnujícího i sociální inovace. Definice OECD týkající se úrovně technologické připravenosti (TRL) by stejně jako v předchozím rámcovém programu Horizont 2020 měly být nadále zohledňovány při klasifikaci technologického výzkumu, vývoje produktů a jejich demonstrací, jakož i při vymezování typů akcí dostupných ve výzvách k předkládání návrhů. Granty by neměly být udělovány na akce, kde činnosti překračují rámec TRL 8. Pracovní program pro danou výzvu v rámci pilíře „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“ by mohl povolit granty pro validaci výrobků ve velkém měřítku a jejich replikaci na trhu.
- (13a) Aniž jsou dotčena celková jednání o víceletém finančním rámci, program Horizont Evropa přispěje k cílům v oblasti vesmíru na úrovni výdajů, které alespoň proporcionálně odpovídají výdajům v rámci předchozího rámcového programu Horizont 2020 zavedeného nařízením Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 1291/2013¹³.

¹³ Dohodnuto v rámci částečného obecného přístupu.

- (14) Sdělení Komise o průběžném hodnocení programu Horizont 2020 (COM(2018) 2 final), zpráva Evropského parlamentu o posouzení provádění programu Horizont 2020 s ohledem na jeho průběžné hodnocení a návrh devátého rámcového programu (2016/2147(INI)) a závěry Rady nazvané „Od průběžného hodnocení programu Horizont 2020 k devátému rámcovému programu“ poskytly soubor doporučení pro tento program, včetně pravidel pro účast na tomto programu a šíření jeho výsledků, a to na základě zkušeností z předchozího programu i příspěvků od orgánů EU a zúčastněných subjektů. Mezi tato doporučení patří navrhnout opatření na podporu mobility výzkumných pracovníků a otevřenosti sítí v oblasti výzkumu a inovací za účelem ambicióznějšího investování s cílem dosáhnout kritického množství a maximalizovat dopad; podporovat průlomové inovace; stanovit priority pro investice Unie do výzkumu a inovací v oblastech vysoké přidané hodnoty, zejména prostřednictvím zaměření na mise, plného, uvědomělého a včasného zapojení občanů a široké komunikace; racionalizovat unijní strukturu financování za účelem plného využití potenciálu výzkumu a investic v Unii, včetně modernizace rozsahu iniciativ partnerství a režimů spolufinancování; rozvíjet větší a konkrétní součinnost mezi různými finančními nástroji Unie, zejména překonáváním úskalí intervenční logiky bez komplementární vazby a složitosti jednotlivých zdrojů financování, a rovněž s cílem pomoci mobilizovat nedostatečně využitý potenciál výzkumu a inovací v celé Unii; posilovat mezinárodní spolupráci a otevřenost vůči účasti třetích zemí; a pokračovat ve zjednodušování na základě zkušeností z provádění programu Horizont 2020.
- (15) Program by měl usilovat o součinnost s dalšími programy Unie, od jejich návrhu a strategického plánování, po výběr projektů, řízení, komunikaci, šíření a využívání výsledků, po monitorování, auditování a řízení. Pokud jde o financování činností v oblasti výzkumu a investic, měla by tato součinnost v největší možné míře umožňovat harmonizaci pravidel způsobilosti nákladů. Aby se zabránilo překrývání a duplikaci a zvýšil se pákový efekt unijního financování, lze použít převody z jiných programů Unie na činnosti programu Horizont Evropa. V těchto případech se tyto fondy budou řídit pravidly programu Horizont Evropa.

- (16) Za účelem dosažení největšího možného dopadu unijního financování a nejefektivnějšího příspěvku k dosažení cílů politiky Unie, by měla Unie ve vhodných případech vstoupit do evropských partnerství s partnery ze soukromého nebo veřejného sektoru. Mezi takové partnery patří průmysl, univerzity, výzkumné organizace, subjekty pověřené výkonem veřejné služby na místní, regionální, celostátní nebo mezinárodní úrovni nebo organizace občanské společnosti, jako jsou nadace a nevládní organizace, které podporují nebo provádějí výzkum a inovace, za předpokladu, že požadovaných dopadů lze efektivněji dosáhnout spoluprací než Unií samotnou.
- (17) Program by měl posílit spolupráci mezi evropskými partnerstvími a partnery ze soukromého nebo veřejného sektoru na mezinárodní úrovni, včetně spojení výzkumných a inovačních programů a přeshraničních investic v oblasti výzkumu a inovací, přinášející vzájemný prospěch občanům a podnikům, a současně zajistit, aby EU své zájmy mohla hájit ve strategických oblastech¹⁴.
- (17a) Stěžejní iniciativy v oblasti budoucích a vznikajících technologií (FET) se ukazují být účinným a účelným nástrojem, neboť díky společnému koordinovanému úsilí Unie a jejích členských států jsou pro společnost přínosem. Činnosti prováděné v rámci stěžejních iniciativ FET – Grafen, Projekt lidského mozku a Kvantová technologie – podporované programem Horizont 2020 budou i nadále podporovány v rámci programu Horizont Evropa prostřednictvím výzev k podávání návrhů obsažených v pracovním programu. Přípravné akce podporované v rámci části programu Horizont 2020 věnované stěžejním iniciativám FET poslouží jako podklad pro proces strategického plánování v rámci programu Horizont Evropa a poskytnou podněty pro práci na misích, spolufinancovaných či společně programovaných partnerstvích a pravidelných výzvách k podávání návrhů¹⁵.
- (18) Společné výzkumné středisko by politikám Unie mělo poskytovat nezávislou vědeckou a technickou podporu vycházející z iniciativy klientů, a to v průběhu celého politického cyklu. Přímé akce Společného výzkumného střediska by měly být prováděny pružným, efektivním a transparentním způsobem s přihlédnutím k politickým potřebám Unie a příslušným potřebám uživatelů Společného výzkumného střediska, a to se zajištěním ochrany finančních zájmů Unie. Společné výzkumné středisko by mělo nadále vytvářet dodatečné zdroje.

¹⁴ Viz například Komisí předložený návrh nařízení, kterým se zřizuje rámec pro prověřování přímých zahraničních investic v rámci EU (COM(2017) 487).

¹⁵ Součást společného pohledu s EP.

- (19) Pilíř „Inovativní Evropa“ by měl zavést řadu opatření pro integrovanou podporu na potřeby podnikatelů a podnikání, jejichž cílem je realizovat a urychlit průlomové inovace pro rychlý růst trhu. Měl by přinést „jednotné kontaktní místo“ s cílem přilákat a podpořit všechny druhy inovátorů a inovativních společností, jako jsou malé a střední podniky včetně nově založených podniků a ve výjimečných případech malých společností se střední tržní kapitalizací, které mají potenciál pro zvyšování své kapacity na mezinárodní a unijní úrovni a nabízejí rychlé, pružné granty a možnosti společného investování, mimo jiné i se soukromými investory. Tyto cíle by měly být plněny zřízením Evropské rady pro inovace (ERI). Tento pilíř by měl také podporovat Evropský inovační a technologický institut (EIT) a evropské inovační ekosystémy jako celek, zejména prostřednictvím partnerství spolufinancování s národními a regionálními aktéry na podporu inovací.
- (19a) Ve smyslu tohoto nařízení, a zejména pokud jde o činnosti prováděné v rámci ERI, se nově založeným podnikem (startupem) rozumí malý a střední podnik v počáteční fázi svého životního cyklu (včetně podniků odštěpených od univerzit), jehož cílem jsou inovativní řešení a škálovatelný podnikatelský model a který je autonomní ve smyslu článku 3 přílohy doporučení Komise 2003/361/ES¹⁶; „společností se střední tržní kapitalizací“ společnost, která není mikropodnikem ani malým nebo středním podnikem podle definice v doporučení Komise 2003/361/ES, která má 250 až 3000 zaměstnanců, přičemž počet zaměstnanců se stanoví v souladu s hlavou I články 3, 4, 5 a 6 přílohy uvedeného doporučení; a „malou společností se střední tržní kapitalizací“ společnost se střední tržní kapitalizací, která má nejvýše 499 zaměstnanců.
- (20) Politické cíle tohoto programu budou rovněž řešeny prostřednictvím finančních nástrojů a rozpočtové záruky fondu InvestEU, zejména specializovaných nástrojů pro výzkum, inovace a digitalizaci, jakož i pro malé a střední podniky.

¹⁶ Součást společného pohledu s EP.

- (21) ERI by spolu s dalšími částmi programu Horizont Evropa měla podněcovat všechny formy inovací od postupných až po průlomové a přelomové inovace zacílené zejména na takové, které vytvářejí tržní příležitosti. ERI by se prostřednictvím svých nástrojů – Pathfinder a Accelerator – měla zaměřit na určování, vytváření a zavádění vysoce rizikových inovací všeho druhu včetně postupných inovací s hlavním důrazem na průlomové a přelomové inovace, které mají potenciál vytvářet tržní příležitosti. Prostřednictvím soudržné a modernizované podpory by ERI měla zaplnit současné vakuum v oblasti veřejné podpory a soukromých investic pro průlomové inovace. Nástroje ERI vyžadují specializované právní a řídicí prvky s cílem odrážet její cíle, zejména činnosti zavádění na trh¹⁷.
- (22) Nástroj ERI Accelerator bude pomáhat překlenout „údolí smrti“ mezi výzkumem, fází předcházející hromadnému uvádění výrobků na trh a zvyšováním kapacit společností. Nástroj Accelerator bude poskytovat podporu operacím s vysokým potenciálem, které představují taková technologická nebo vědecká, finanční, řídicí nebo tržní rizika, že ještě nejsou považovány za financovatelné z bankovních úvěrů, a nemohou tudíž mobilizovat významné investice z trhu, a tak doplňovat program InvestEU zavedený nařízením ...¹⁸, který bude podporovat inovativní, ale bankovními úvěry financovatelné projekty a subjekty.
- (22a) V úzké součinnosti s fondem InvestEU by měl nástroj ERI Accelerator, formou podpory kombinovaného financování a financování vlastního kapitálu, financovat malé a střední podniky, včetně nově založených podniků, a ve výjimečných případech projekty realizované malými společnostmi se střední tržní kapitalizací, které dosud nejsou schopny vytvářet příjmy, nejsou dosud ziskové, nebo nejsou schopny přilákat investice postačující k plnému provádění podnikatelského záměru příslušných projektů. Tyto způsobilé subjekty budou považovány za nefinancovatelné z bankovních úvěrů, ačkoli části jejich investičních potřeb mohly být nebo by mohly být zajištěny jedním nebo více investory, jako je soukromá nebo veřejná banka, fond rodinného majetku, fond rizikového kapitálu, andělský investor atd. Nástroj EIR Accelerator tímto způsobem překoná selhání trhu financováním slibných subjektů, které provádějí průlomové inovační projekty vytvářející tržní příležitosti, ale zatím nejsou nefinancovatelné z bankovních úvěrů. Jakmile se tyto projekty stanou financovatelnými z bankovních úvěrů, mohou být v pozdější fázi svého vývoje financovány z fondu InvestEU¹⁹.

¹⁷ Součást společného pohledu s EP.

¹⁸

¹⁹ Součást společného pohledu s EP.

- (22b) Přestože rozpočet nástroje ERI Accelerator by pro účely článku 43 měl být využíván zejména ke kombinovanému financování, měla by čistě grantová podpora v rámci nástroje ERI Accelerator poskytovaná malým a středním podnikům, včetně nově založených podniků, odpovídat podpoře poskytované z rozpočtu nástroje pro malé a střední podniky v rámci předcházejícího rámcového programu Horizont 2020 zavedeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1291/2013²⁰.
- (23) EIT by se prostřednictvím svých znalostních a inovačních společenství měl primárně zaměřit na posílení inovačních ekosystémů, které řeší globální výzvy, a podpořit začleňování inovací, výzkumu, vysokoškolského vzdělávání a podnikání. V souladu se svým zřizovacím aktem, nařízením o EIT a svým strategickým programem pro výzkum a inovace by EIT měl ve svých činnostech rozvíjet inovace a významným způsobem zvýšit svoji podporu začleňování vysokoškolského vzdělávání do inovačního ekosystému, a to zejména podněcováním podnikatelského vzdělávání, podporou pevné mimooborové spolupráce mezi průmyslem a univerzitním prostředím a určením výhledových dovedností pro budoucí inovátory k řešení globálních výzev, včetně pokročilých digitálních a inovačních dovedností. Režimy podpory poskytované EIT by měly přinášet prospěch příjemcům ERI, přičemž nově založené podniky mající původ ve znalostních a inovačních společenstvích EIT by k akcím ERI měly mít přístup. Třebaže by EIT měl svým zaměřením na inovační ekosystémy přirozeně zapadat do pilíře „Inovativní Evropa“, měl by také v případě potřeby podporovat ostatní pilíře.
- (24) Klíčovým požadavkem pro rozvoj průlomových inovací by mělo být zajištění a zachování rovných podmínek pro podniky, které na daném trhu soutěží, a tím i možnosti, zejména pro malé a střední inovátory, sklízet plody svých investic a získat tržní podíl.

²⁰ Součást společného pohledu s EP.

- [(25) Program by měl prosazovat a začleňovat spolupráci s třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi a iniciativami na základě oboustranných přínosů, zájmů EU, mezinárodních závazků a případně vzájemnosti. Mezinárodní spolupráce by se měla zaměřit na posílení výzkumné a inovační excelence, přitažlivosti a hospodářské a průmyslové konkurenceschopnosti Unie, na řešení globálních výzev, včetně cílů udržitelného rozvoje OSN, a to dodržováním zásad Agendy 2030 a Pařížské dohody přijaté v rámci Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu, a na podporu vnějších politik Unie. Měl by být dodržován přístup obecné otevřenosti vůči mezinárodní účasti a akcím cílené mezinárodní spolupráce, mimo jiné prostřednictvím odpovídající způsobilosti pro financování subjektů usazených v zemích s nízkými až středními příjmy. Současně by mělo být podporováno přidružení třetích zemí, zejména u kooperativních částí programu, a to v souladu s dohodami o přidružení a se zaměřením na přidanou hodnotu Unie.]
- (25a) Rada může určit zvláštní výbor, za jehož konzultace jsou vedena jednání, mimo jiné i o koncepci a obsahu dohod o přidružení, v souladu s čl. 218 odst. 4 SFEU.
- (26) S cílem prohloubit vztah mezi vědou a společností a maximalizovat přínosy jejich interakcí by program měl zapojit občany a organizace občanské společnosti do společného koncipování a spoluvytváření odpovědných výzkumných a inovačních programů (RRI) a jejich obsahu, které řeší obavy, potřeby a očekávání občanů a občanské společnosti, podpory vědeckého vzdělávání, zpřístupňování vědeckých poznatků veřejnosti a usnadňování účasti občanů a organizací občanské společnosti na jeho činnostech. Měl by tak učinit v celém svém rozsahu i prostřednictvím specializovaných činností v části „Rozšiřování účasti a posilování evropského výzkumného prostoru“. Zapojování občanů a občanské společnosti do výzkumu a inovací by mělo být doprovázeno veřejnou osvětovou činností s cílem získat a udržet veřejnou podporu programu. Program by měl rovněž usilovat o odstranění bariér a zvýšení součinnosti mezi vědou, technologií, kulturou a uměním s cílem získat novou kvalitu udržitelných inovací. Opatření přijatá za účelem lepšího zapojení občanů a občanské společnosti do podporovaných projektů by měla být monitorována.

- (27) Ve vhodných případech by program měl zohlednit zvláštní charakter nejvzdálenějších regionů podle článku 349 SFEU a v souladu se sdělením Komise „Silnější a obnovené strategické partnerství s nejvzdálenějšími regiony EU“, které Rada uvítala²¹.
- (28) Činnosti vyvíjené v rámci programu by měly usilovat o odstranění nerovností mezi ženami a muži, zlepšovat rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem a podporovat rovnost mezi ženami a muži v oblasti výzkumu a inovací, v souladu s články 2 a 3 Smlouvy o EU a článkem 8 SFEU. Genderové hledisko musí být začleněno do obsahu výzkumu a inovací a dodržováno ve všech fázích výzkumu. Činnosti vyvíjené v rámci programu by dále měly usilovat o odstranění nerovností a o prosazování rovnosti a rozmanitosti ve výzkumu a inovacích po všech stránkách s ohledem na věk, zdravotní postižení, rasu a etnický původ, náboženské vyznání či přesvědčení a sexuální orientaci.
- (28a) V rámci celého programu je třeba setrvale usilovat o administrativní zjednodušení, zejména o snížení administrativní zátěže pro příjemce. Komise by měla dále zjednodušit své nástroje a pokyny tak, aby pro příjemce představovaly minimální zátěž. Zejména by měla Komise zvážit vydání zkrácené verze pokynů²².
- (29) Toto nařízení stanoví cíle a priority pro činnosti Unie v oblasti výzkumu a vývoje v odvětví obrany, hlavní rysy těchto činností a výši účasti Unie na financování výzkumu a vývoje v odvětví obrany. S ohledem na specifika odvětví obranného průmyslu by měla být stanovena podrobná ustanovení pro unijní financování projektů obranného výzkumu v nařízení ..., kterým se zřizuje Evropský obranný fond²³ a které vymezuje pravidla účasti pro výzkum v odvětví obrany. Civilní a obranný výzkum by měly probíhat ve vzájemné součinnosti, nicméně činnosti prováděné v rámci tohoto nařízení, s výjimkou těch, na které se nevztahuje Evropský obranný fond, by měly být zaměřeny výhradně na civilní využití. Vyloučí se tak zbytečná duplicita.

²¹ Sdělení Komise „Silnější a obnovené strategické partnerství s nejvzdálenějšími regiony EU“ (COM (2017) 623 final).

²² Součást společného pohledu s EP.

²³

- (30) Toto nařízení stanoví finanční krytí programu. Částka uvedená v tomto nařízení představuje pro Evropský parlament a Radu během ročního rozpočtového procesu hlavní referenční částku ve smyslu [odkaz bude v případě potřeby aktualizován podle nové interinstitucionální dohody: bodu 17 interinstitucionální dohody ze dne 2 prosince 2013 mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázi, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení²⁴].
- (31) Není-li stanoveno jinak s ohledem na zvláštní povahu činností v oblasti výzkumu a inovací, jež vyžadují jiná pravidla, například pokud jde o další zjednodušení nebo kratší lhůty, vztahuje se na tento program nařízení (EU, Euratom) č. [nové finanční nařízení] (dále jen „finanční nařízení“) přijaté na základě článku 322 SFEU. Uvedené nařízení stanoví pravidla pro plnění rozpočtu Unie, včetně pravidel týkajících se grantů, cen, veřejných zakázek, nepřímého plnění, finanční pomoci, finančních nástrojů a rozpočtových záruk, jakož i kontrolu odpovědnosti účastníků finančních operací. [Pravidla přijatá na základě článku 322 SFEU se rovněž vztahují na ochranu rozpočtu Unie v případě všeobecných nedostatků týkajících se právního státu v členských státech, neboť dodržování zásad právního státu je základním předpokladem pro řádné finanční řízení a účinné financování z prostředků EU.]
- (31a) Aniž jsou dotčena celková jednání o víceletém finančním rámci, celkový rozpočet na složku „Rozšiřování účasti a sdílení excelence“ části „Rozšiřování účasti a posilování Evropského výzkumného prostoru“ programu Horizont Evropa by měl činit nejméně 3,3 % celkového rozpočtu programu Horizont Evropa. Z tohoto rozpočtu by měly těžit především právní subjekty v zemích, jimž je poskytována podpora pro rozšiřování účasti.²⁵

²⁴ Odkaz, který má být aktualizován: Úř. věst. C 373, 20.12.2013, s. 1. Tato dohoda je k dispozici na adrese: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC

²⁵ Součást společného pohledu s EP.

[(32) V souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046²⁶ (dále jen „finanční nařízení“) a (EU, Euratom) č. 883/2013²⁷ a nařízením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95²⁸, (Euratom, ES) č. 2185/96²⁹ a (EU) 2017/1939³⁰ mají být finanční zájmy Unie chráněny prostřednictvím přiměřených opatření, včetně prevence, odhalování, nápravy a vyšetřování nesrovnalostí včetně podvodů, zpětného získávání ztracených, neoprávněně vyplacených či nesprávně použitých finančních prostředků a případného ukládání správních sankcí.

-
- ²⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).
- ²⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).
- ²⁸ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1).
- ²⁹ Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2).
- ³⁰ Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1).

Zejména může Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) provádět v souladu s nařízeními (Euratom, ES) č. 2185/96 a (EU, Euratom) č. 883/2013 správní vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, aby zjistil, zda nedošlo k podvodu, korupci nebo jinému protiprávnímu jednání ohrožujícímu nebo poškozujícímu finanční zájmy Unie. V souladu s nařízením (EU) 2017/1939 může Úřad evropského veřejného žalobce vyšetřovat a stíhat trestné činy proti finančním zájmům Unie, které jsou stanoveny ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371³¹. V souladu s finančním nařízením mají všechny osoby nebo subjekty, kterým jsou poskytovány finanční prostředky Unie, plně spolupracovat na ochraně finančních zájmů Unie, udělit Komisi, OLAFu, Úřadu evropského veřejného žalobce v případech členských států, které se účastní posílené spolupráce podle nařízení (EU) 2017/1939, a Účetnímu dvoru nezbytná práva a přístup a zajistit, aby rovnocenná práva udělily i třetí osoby podílející se na vynakládání finančních prostředků Unie.]

[(32a) Třetí země, které jsou členy Evropského hospodářského prostoru (EHP), se mohou účastnit programů Unie v rámci spolupráce zavedené podle Dohody o Evropském hospodářském prostoru³², která stanoví provádění programů na základě rozhodnutí přijatého podle uvedené dohody. Třetí země se mohou rovněž účastnit na základě jiných právních nástrojů. Toto nařízení by mělo obsahovat zvláštní ustanovení za účelem udělení nezbytných práv a přístupu příslušné schvalující osobě, OLAFu a Účetnímu dvoru, aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci.]

³¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29).

³² Úř. věst. L 1, 3.1.1994, s. 3.

- (33) Podle [odkaz bude v případě potřeby aktualizován podle nového rozhodnutí o ZZÚ: článku 94 rozhodnutí Rady 2013/755/EU³³] jsou osoby a subjekty usazené v zámořských zemích a územích (ZZÚ) způsobilé k získání finančních prostředků s výhradou pravidel a cílů programu a případných režimů použitelných na členský stát, s nímž je daná ZZÚ spojena.
- (34) Podle bodů 22 a 23 interinstitucionální dohody ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů je třeba hodnotit tento program na základě informací shromážděných prostřednictvím zvláštních požadavků na podávání zpráv a monitorování a zároveň zamezit nadměrné regulaci a administrativní zátěži, zejména pro členské státy a příjemce programu. Tyto požadavky mohou případně zahrnovat měřitelné ukazatele jakožto základ pro hodnocení toho, jaké má program účinky v praxi.
- (35) Aby bylo možné doplnit nebo změnit ukazatele způsobů dosahování dopadů, je-li to považováno za nezbytné, měla by být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 SFEU. Je obzvláště důležité, aby Komise vedla vhodné konzultace v rámci své přípravné činnosti, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě o zdokonalování tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na setkání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.
- (36) Soudržnost a součinnost mezi programem Horizont Evropa a kosmickým programem EU budou podporovat globálně konkurenceschopné a inovativní evropské kosmické odvětví; zvyšovat samostatnost Evropy, pokud jde o přístup do kosmu a jeho využívání, v zabezpečeném a chráněném prostředí; a posilovat úlohu Evropy jakožto globálního aktéra. Data a služby poskytované kosmickým programem budou podporovat vynikající výzkum, průlomová řešení a následné uživatele v rámci programu Horizont Evropa.

³³ Rozhodnutí Rady 2013/755/EU ze dne 25. listopadu 2013 o přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii („rozhodnutí o přidružení zámoří“) (Úř. věst. L 344, 19.12.2013, s. 1).

- (36a) Soudržnost a součinnost mezi programem Horizont Evropa a Erasmus budou přispívat k využívání výsledků výzkumu prostřednictvím odborné přípravy a k šíření inovativnosti ve vzdělávacím systému a zajišťovat, aby činnosti v oblasti vzdělávání a odborné přípravy vycházely z těch nejaktuálnějších výzkumných a inovačních činností. V návaznosti na pilotní akce zahájené v rámci programu Erasmus+ 2014–2020 na evropských univerzitách tak program Horizont Evropa bude v příslušných případech synergickým způsobem doplňovat podporu poskytovanou evropským univerzitám programem Erasmus.
- (37) Pravidla pro účast a šíření výsledků by měla náležitě odrazet potřeby programu s přihlédnutím k obavám a doporučením vyjádřeným různými zainteresovanými subjekty a odborníky při průběžném hodnocení programu Horizont 2020.
- (38) Společná pravidla pro program jako celek by měla zajistit ucelený rámec, který usnadní účast v programech finančně podporovaných z rozpočtu programu, včetně účasti v programech řízených financujícími orgány, jako jsou EIT, společné podniky nebo jiné struktury podle článku 187 SFEU, a účast v programech prováděných členskými státy na základě článku 185 SFEU. Mělo by být možné přijmout zvláštní pravidla, avšak výjimky musí být omezeny na nezbytně nutné a řádně odůvodněné případy.
- (39) Akce, které spadají do působnosti tohoto programu, by měly respektovat základní práva a dodržovat zásady uznávané zejména v Listině základních práv Evropské unie. Tyto akce by měly probíhat v souladu s právními povinnostmi, včetně povinností vyplývajících z mezinárodního práva, a se všemi příslušnými rozhodnutími Komise, jako je oznámení Komise ze dne 28. června 2013³⁴, jakož i s etickými zásadami, včetně zamezení jakémukoli porušení integrity výzkumu. Při výzkumných činnostech je třeba zohlednit i článek 13 SFEU a používání zvířat ve výzkumu a při testování by mělo být omezeno s tím, že konečným cílem je jejich používání nahradit³⁵.

³⁴ Úř. věst. C 205, 19.7.2013, s. 12.

³⁵ Odkaz na prohlášení Komise o financování výzkumu lidských embryonálních kmenových buněk ze zdrojů EU pro program Horizont Evropa (tato poznámka pod čarou bude v konečném znění vypuštěna).

- (40) V souladu s cíli mezinárodní spolupráce, jak jsou stanoveny v člancích 180 a 186 SFEU, by měla být prosazována účast právních subjektů usazených ve třetích zemích a mezinárodních organizací. Provádění programu by mělo být v souladu s opatřeními přijatými v souladu s články 75 a 215 SFEU a mělo by být v souladu s mezinárodním právem. [Pokud jde o akce spojené se strategickými prostředky, zájmy, samostatností nebo bezpečností Unie, účast na konkrétních akcích v rámci programu může být omezena pouze na subjekty usazené v členských státech nebo na subjekty usazené v uvedených přidružených nebo jiných třetích zemích, kromě členských států.]
- (41) S vědomím toho, že změna klimatu je jednou z největších celosvětových a společenských výzev, a s ohledem na význam boje proti změně klimatu v souladu se závazkem Unie provádět Pařížskou dohodu a cíle Organizace spojených národů pro udržitelný rozvoj bude tento program přispívat k zohledňování oblasti klimatu a k dosahování obecného cíle, kterým je vynakládat [25 %] výdajů z rozpočtu Unie na podporu cílů v oblasti klimatu. Zohledňování oblasti klimatu musí být odpovídajícím způsobem zahrnuto do obsahu výzkumu a inovací a uplatňováno ve všech fázích výzkumu³⁶.
- (41a) V kontextu dopadů na klima bude Komise podávat zprávy o výstupech, inovacích a souhrnných odhadovaných účincích projektů, které jsou z hlediska klimatu relevantní, a to i pro jednotlivé části programu a způsoby provádění. Ve své analýze by Komise měla zohlednit dlouhodobé hospodářské, společenské a environmentální náklady i přínosy pro evropské občany vyplývající z činností v rámci programu, včetně využívání inovativních řešení ke zmírňování klimatické změny a přizpůsobení se jejím dopadům, odhadovaných dopadů na zaměstnanost a zakládání podniků, hospodářský růst a konkurenceschopnost v oblasti čisté energie, zdraví a dobrých životních podmínek (včetně kvality ovzduší, půdy a vody). Výsledky této analýzy dopadů by měly být zveřejněny, posouzeny v kontextu klimatických a energetických cílů Evropy a zohledněny v rámci následného strategického plánování a budoucích pracovních programů³⁷.
- (41b) Výzkumné a inovační činnosti by v souladu s cíli udržitelného rozvoje měly přispívat k ochraně a obnově biologické rozmanitosti.

³⁶ Součást společného pohledu s EP.

³⁷ Součást společného pohledu s EP.

- (43) Využívání citlivých podkladových informací nebo přístupu neoprávněných osob k citlivým výsledkům může mít nepříznivý dopad na zájmy Unie nebo jednoho či více členských států. Nakládání s důvěrnými údaji a utajovanými informacemi by se tudíž mělo řídit všemi příslušnými ustanoveními práva Unie, včetně vnitřních pravidel orgánů, jako je rozhodnutí Komise (EU, Euratom) č. 2015/444, kterým se stanoví ustanovení týkající se bezpečnostních pravidel na ochranu utajovaných informací EU.
- (44) Je třeba stanovit minimální podmínky pro účast, a to ve formě obecného pravidla, kdy by konsorcium mělo zahrnovat alespoň jeden právní subjekt z členského státu, a s ohledem na specifika konkrétního typu akcí v rámci programu.
- (45) Je vhodné stanovit podmínky pro poskytování finančních prostředků Unie účastníkům akcí v rámci programu. Granty by v zájmu dalšího zjednodušení měly být realizovány s přihlédnutím ke všem formám příspěvků stanoveným ve finančním nařízení, včetně jednorázových částek, paušálních sazeb nebo jednotkových nákladů. Při zadávání grantů je třeba stanovit práva a povinnosti příjemců, včetně případné úlohy a úkolů koordinátora. Při vypracovávání a jakékoli podstatné změně vzorových grantových dohod by měla být zajištěna úzká spolupráce s odborníky členských států.
- (46) Míry financování v tomto nařízení jsou uváděny jako maxima, aby byla splněna zásada spolufinancování. Nižší míry financování lze v průběhu realizace programu stanovit pouze v řádně odůvodněných případech.
- (47) V souladu s finančním nařízením by program měl poskytnout základ pro širší přijetí obvyklých postupů účtování nákladů příjemců, pokud jde o náklady na zaměstnance a jednotkové náklady pro interně fakturované zboží a služby (mimo jiné u velkých výzkumných infrastruktur ve smyslu programu Horizont 2020). Všichni příjemci by měli mít možnost použít jednotkové náklady pro interně fakturované zboží a služby vypočtené v souladu s obvyklými účetními postupy příjemců, které kombinují skutečné přímé a nepřímé náklady. V tomto ohledu by příjemci měli být s to zahrnout skutečné nepřímé náklady vypočtené na základě klíčů pro přidělování v těchto jednotkových nákladech pro interně fakturované zboží a služby³⁸.

³⁸ Součást společného pohledu s EP.

- (48) Stávající systém úhrady skutečných nákladů na zaměstnance by měl být dále zjednodušen vybudováním přístupu odměňování na základě projektu vyvinutého v rámci programu Horizont 2020 a dále uveden v soulad s finančním nařízením s cílem zmenšit rozdíly v odměňování výzkumných pracovníků EU zapojených do programu³⁹.
- (49) Záruční fond pro účastníky zřízený v rámci programu Horizont 2020 a řízený Komisí se ukázal jako důležitý ochranný mechanismus, který zmírňuje rizika spojená s dlužnými částkami, které neuhradili neplnění účastníci. Proto by záruční fond pro příjemce, přejmenovaný na vzájemný pojišťovací mechanismus (dále jen „mechanismus“), měl pokračovat a rozšířit se na další financující orgány, zejména na iniciativy podle článku 185 SFEU. Mechanismus by měl být otevřen příjemcům jakéhokoli jiného přímo řízeného programu Unie.
- (50) Pravidla pro využívání a šíření výsledků by měla být stanovena s cílem zajistit, aby příjemci chránili, využívali, šířili tyto výsledky a případně zajistili přístup k těmto výsledkům. Větší důraz by měl být kladen na využívání výsledků a Komise by měla určit a pomoci maximalizovat příležitosti pro příjemce k využívání výsledků, zejména v Unii. Využívání výsledků by mělo zohledňovat zásady tohoto programu, včetně podpory inovací v Unii a posilování Evropského výzkumného prostoru⁴⁰.

³⁹ Součást společného pohledu s EP.

⁴⁰ Součást společného pohledu s EP.

- (51) Klíčové prvky systému hodnocení a výběru návrhu v rámci předchozího programu Horizont 2020 by měly být zachovány se zvláštním zaměřením na excelenci. Návrhy by měly i nadále být vybírány na základě hodnocení ze strany nezávislých odborníků. Komise by v příslušných případech měla do procesu hodnocení nadále zapojovat nezávislé pozorovatele. Pro činnosti v rámci nástroje ERI Pathfinder, misí a v jiných řádně odůvodněných případech, jak je podrobně stanoveno v pracovním programu, je možné zohlednit nutnost zajistit celkovou soudržnost portfolia projektů, pokud návrhy projektů splnily příslušné prahové hodnoty. Příslušné cíle a postupy by měly být předem zveřejněny. V souladu s čl. 200 odst. 7 finančního nařízení by žadatelé měli obdržet zpětnou vazbu ohledně hodnocení jejich návrhu a zejména, je-li to relevantní, důvody pro zamítnutí.
- (52) U všech částí programu by se v souladu s články 126 a 127 finančního nařízení pokud možno mělo uplatňovat systematické křížové spoléhání na audity a hodnocení s cílem snížit administrativní zátěž příjemců finančních prostředků Unie. Křížové spoléhání by mělo být výslovně stanoveno tím, že zvažuje i další prvky jistoty, jako jsou audity systémů a procesů.
- (53) Specifické výzvy v oblasti výzkumu a inovací by měly být řešeny prostřednictvím udílení cen, případně i prostřednictvím společných či sdílených cen, organizovaného Komisí nebo financujícím subjektem spolu s dalšími orgány Unie, přidruženými zeměmi, třetími zeměmi, mezinárodními organizacemi či neziskovými právními subjekty.
- (54) Formy financování a metody provádění podle tohoto nařízení se vybírají na základě toho, nakolik jsou schopny dosáhnout specifických cílů akcí a přinést výsledky, přičemž se přihlíží zejména k nákladům na kontrolní opatření, administrativní zátěži a očekávanému riziku nesouladu. Co se týče grantů, je třeba zvážit použití jednorázových částek, paušálních sazeb a stupnic jednotkových nákladů.
-

PŘÍLOHA IV
SOUČINNOST S DALŠÍMI PROGRAMY

S cílem maximalizovat dopad výzkumu a inovací na společnost, životní prostředí a hospodářství jako celek a přispět k dosažení cílů Unie musí být unijní programy financování soudržné a musí fungovat v součinnosti.

Součinnost je založena na doplňkovosti mezi koncepcí a cíli programů a na kompatibilitě finančních pravidel a procesů na úrovni provádění.

Financování z programu Horizont Evropa se použije pouze na financování výzkumných a inovačních činností. Proces strategického plánování zajistí sladění priorit pro jednotlivé unijní programy financování a zajistí konzistentní možnosti financování v různých fázích cyklu výzkumu a inovací. Součinnost s dalšími unijními programy a politikami financování je mimo jiné přínosná v případě misí a partnerství.

Využití výsledků výzkumu a inovativních řešení vyvinutých v rámcovém programu je usnadněno s podporou dalších unijních programů financování, zejména prostřednictvím strategií šíření a využívání výsledků, předávání znalostí, doplňkových a kumulativních zdrojů financování a doprovodných opatření politik.

Financování výzkumných a inovačních činností využívá harmonizovaných pravidel, která mají zajistit přidanou hodnotu EU, zabránit překrývání s různými programy Unie a usilovat o maximální účinnost a administrativní zjednodušení.

Níže uvedené odstavce podrobněji stanoví, jak se tato součinnost uplatňuje mezi rámcovým programem a různými programy Unie.

1. Součinnost s Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV) (společná zemědělská politika – SZP) zajistí, aby:
 - a) výzkumné a inovační potřeby zemědělského odvětví a venkovských oblastí v EU byly zjišťovány například v rámci evropského inovačního partnerství „produktivita a udržitelnost zemědělství“⁴¹ a zohledňovány v rámci procesu strategického plánování a pracovních programů rámcového programu;
 - b) SZP co nejlépe využívala výsledků výzkumu a inovací a podpořila využívání, provádění a zavádění inovačních řešení, včetně těch, jež vzešla z projektů financovaných rámcovými programy pro výzkum a inovace a z evropského inovačního partnerství „produktivita a udržitelnost zemědělství“;
 - c) EZFRV podporoval zavádění a šíření znalostí a řešení vzešlých z výsledků rámcového programu, jež vedou k dosažení dynamičtějšího zemědělského odvětví a novým příležitostem rozvoje venkovských oblastí.
2. Součinnost s Evropským námořním a rybářským fondem (ENRF) zajistí, aby:
 - a) rámcový program a ENRF byly úzce propojeny, jelikož se výzkumné a inovační potřeby v oblasti integrované námořní politiky budou naplňovat prostřednictvím procesu strategického plánování rámcového programu;

⁴¹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o evropském inovačním partnerství „Produktivita a udržitelnost zemědělství“ (COM(2012) 79 final).

- b) ENRF podporoval nástup nových technologií a inovativních produktů, procesů a služeb, zejména těch, které vzešly z uskutečňování rámcového programu v oblasti mořské a námořní politiky; ENRF rovněž podporoval shromažďování, zpracování a monitorování údajů z terénu a šířil příslušné akce podpořené rámcovým programem, čímž se přispívá k provádění společné rybářské politiky, námořní politiky EU a mezinárodní správy oceánů.

3. Součinnost s Evropským fondem pro regionální rozvoj (EFRR) zajistí, aby:

- a) opatření v rámci doplňkového a kumulativního financování z EFRR a rámcového programu podporovala činnosti vytvářející propojení zejména mezi strategiemi pro inteligentní specializaci a excelenci v oblasti výzkumu a inovací, včetně společných meziregionálních a nadnárodních programů a celoevropských výzkumných infrastruktur s cílem posílit evropský výzkumný prostor a přispět k plnění cílů udržitelného rozvoje;
- b) EFRR se mimo jiné zaměřoval na rozvoj a posílení regionálních a místních výzkumných a inovačních ekosystémů a průmyslovou transformaci, včetně podpory budování výzkumných a inovačních kapacit i využívání výsledků a zavádění nových technologií a inovativních a klimaticky šetrných řešení vzešlých z rámcových programů pro výzkum a inovace prostřednictvím EFRR.

4. Součinnost s Evropským sociálním fondem plus (ESF+) zajistí, aby:

- a) ESF+ mohl zjednodušit a rozšířit inovativní vzdělávací programy podporované rámcovým programem prostřednictvím vnitrostátních nebo regionálních programů, aby lidé získali dovednosti a kompetence potřebné pro vyvíjející se požadavky trhu práce;

- b) opatření týkající se kombinovaného financování z ESF+ mohla být využita k podpoře činností na podporu rozvoje lidského kapitálu v oblasti výzkumu a inovací s cílem posílit Evropský výzkumný prostor;
- c) ESF+ začlenil inovativní technologie a nové modely podnikání a řešení, zejména ty vzešlé z rámcových programů, a přispěl tak k vytváření inovativních, účinných a udržitelných systémů zdravotní péče členských států a evropským občanům usnadnil přístup k lepší a bezpečnější zdravotní péči.

5. Součinnost s Nástrojem pro propojení Evropy (CEF) zajistí, aby:

- a) výzkumné a inovační potřeby v odvětví dopravy, energetiky a digitálních technologií v EU byly zjišťovány a stanovovány v rámci procesu strategického plánování rámcového programu;
- b) Nástroj pro propojení Evropy podpořil rozsáhlé zavádění nových inovativních technologií a řešení v oblastech dopravy, energetiky a digitálních fyzických infrastruktur, a to zejména těch, které vzešly z rámcových programů pro výzkum a inovace;
- c) se usnadnila výměna informací a údajů mezi rámcovým programem a projekty Nástroje pro propojení Evropy, např. upozorněním na technologie z rámcového programu s vysokou tržní připraveností, jež by díky Nástroji pro propojení Evropy mohly najít další uplatnění.

6. Součinnost s programem Digitální Evropa zajistí, aby:

- a) přes příbuznost některých tematických oblastí, jež jsou předmětem rámcového programu a programu Digitální Evropa, se typy akcí, které mají obdržet podporu, jejich očekávané výsledky a logika jejich působení od sebe lišily a navzájem doplňovaly;
- b) výzkumné a inovační potřeby týkající se digitálních aspektů byly zjišťovány a stanovovány v rámci procesu strategického plánování rámcového programu; k tomu patří výzkum a inovace v oblasti vysoce výkonné výpočetní techniky, umělé inteligence, kybernetické bezpečnosti, které kombinují digitální technologie s dalšími základními technologiemi a netechnologickými inovacemi; podpora rozšiřování podniků zavádějících průlomové inovace (z nichž mnohé budou kombinovat digitální technologie s fyzickými) a podpora digitálních výzkumných infrastruktur;
- c) se program Digitální Evropa zaměřoval na rozsáhlé budování digitálních kapacit a infrastruktur v oblastech vysoce výkonné výpočetní techniky, umělé inteligence, kybernetické bezpečnosti a pokročilých digitálních dovedností s cílem širokého uplatnění a zavádění stávajících kritických nebo testovaných inovativních digitálních řešení v rámci EU v oblastech veřejného zájmu (jako je zdravotnictví, veřejná správa, spravedlnost a vzdělávání) nebo selhání trhu (např. digitalizace podniků, zvláště malých a středních podniků); aby se program Digitální Evropa prováděl zejména prostřednictvím společného zadávání veřejných zakázek s členskými státy umožňujících koordinované a strategické investice do digitálních kapacit, které mají být sdíleny v celé Evropě, jakož i do celoevropských akcí, které podporují interoperabilitu a normalizaci jako součást rozvoje jednotného digitálního trhu;
- d) kapacity a infrastruktury programu Digitální Evropa byly k dispozici výzkumné a inovační komunitě, a to i pokud jde o činnosti podporované z rámcového programu, mj. testování, zkoušení a předvádění napříč všemi odvětvími a obory;

- e) v rámci programu Digitální Evropa byly postupně využity a zaváděny nové digitální technologie vyvinuté díky rámcovému programu;
- f) iniciativy rámcového programu pro rozvoj dovedností a vzdělávacích programů pro získání kompetencí, včetně těch nabízených v centrech společného umístění znalostního a inovačního společenství pro digitální oblast Evropského inovačního a technologického institutu byly doplněny budováním kapacit v oblasti pokročilých digitálních dovedností v rámci programu Digitální Evropa;
- g) vznikly silné koordinační mechanismy pro strategické plánování a operační postupy v případě obou programů a na jejich strukturách řízení se podílely jak útvary Komise a zástupci členských států, tak jiné zúčastněné strany, jichž se týkají jednotlivé části příslušných programů.

7. Součinnost s programem pro jednotný trh zajistí, aby:

- a) program pro jednotný trh řešil selhání trhu, která se dotýkají malých a středních podniků, a podporoval podnikání a zakládání a růst podniků. Mezi programem pro jednotný trh a činností budoucí Evropské rady pro inovace zaměřenou na inovativní podniky existuje doplňkovost, stejně jako v oblasti podpůrných služeb pro malé a střední podniky, a to zejména tam, kde trh nenabízí udržitelné financování;
- b) síť Enterprise Europe Network spolu s dalšími stávajícími strukturami na podporu malých a středních podniků (např. vnitrostátní kontaktní místa, agentury pro inovace) nabízely v rámci Evropské rady pro inovace podpůrné služby.

8. Součinnost s programem LIFE – programem pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) zajistí, aby:

výzkumné a inovační potřeby s cílem čelit environmentálním, klimatickým a energetickým výzvám v rámci EU byly zjišťovány a stanovovány v průběhu procesu strategického plánování rámcového programu. Program LIFE bude i nadále působit jako katalyzátor provádění politiky a právních předpisů EU v oblasti životního prostředí, klimatu a příslušné politiky a právních předpisů v oblasti energetiky, mimo jiné převzetím a uplatňováním výsledků výzkumu a inovací z rámcového programu, a pomáhat při jejich uplatnění na vnitrostátní a (mezi)regionální úrovni, kde může pomoci řešit otázky životního prostředí, klimatu nebo transformace. Program LIFE bude i nadále podněcovat součinnost zejména s rámcovým programem přiznáváním bonusu při hodnocení návrhů, které obsahují využití výsledků rámcového programu. Standardní akční projekty LIFE budou podporovat vývoj, testování nebo předvádění vhodných technologií nebo metodik pro provádění politiky EU v oblasti životního prostředí a změny klimatu, které mohou být následně nasazeny ve velkém měřítku, financované z jiných zdrojů, včetně rámcového programu. Evropská rada pro inovace (ERI) při rámcovém programu může podpořit šíření a komercializaci nových průlomových myšlenek, které mohou vzejít z provádění projektů programu LIFE.

9. Součinnost s programem Erasmus zajistí, aby:

- a) kombinované prostředky z rámcového programu, mimo jiné z Evropského inovačního a technologického institutu, a programu Erasmus byly využity na podporu činností zaměřených na posílení a modernizaci evropských vysokoškolských institucí. Rámcový program doplní podporu programu Erasmus pro iniciativu Evropské univerzity, a to její výzkumný rozměr, tam, kde je to vhodné. To je součástí rozvoje nových společných a integrovaných dlouhodobých a udržitelných strategií v oblasti vzdělávání, výzkumu a inovací založených na nadoborových a meziodvětvových přístupech, aby se znalostní trojúhelník stal skutečností;

- b) rámcový program a program Erasmus podpořily integraci vzdělávání a výzkumu tím, že vysokoškolským institucím usnadní formulaci a zavádění společných vzdělávacích, výzkumných a inovačních strategií a sítí, obohacování výuky nejnovějšími poznatky a zkušenostmi z výzkumu s cílem zprostředkovat aktivní zkušenost s výzkumem všem studentům a vysokoškolským pracovníkům, zejména výzkumným pracovníkům, a podpořit i další činnosti sloužící integraci vysokoškolského vzdělávání, výzkumu a inovací.

10. Součinnost s evropským kosmickým programem zajistí, aby:

- a) výzkumné a inovační potřeby předcházejícího a navazujícího kosmického odvětví v rámci EU, jakož i ve prospěch evropského kosmického programu, byly identifikovány a stanoveny jako součást procesu strategického plánování rámcového programu. Akce pro výzkum vesmíru prováděné prostřednictvím programu Horizont Evropa budou prováděny dle vhodnosti s ohledem na zadávání veřejných zakázek a způsobilost subjektů v souladu s ustanoveními kosmického programu;
- b) se družicová data a služby zpřístupněné veřejnosti evropským kosmickým programem využívaly k vývoji průlomových řešení prostřednictvím výzkumu a inovací, mimo jiné v rámcovém programu, zejména pokud jde o udržitelnost potravin a přírodních zdrojů, sledování klimatu, atmosféru, půdu, pobřežní a mořské prostředí, chytrá města, propojenou a automatizovanou mobilitu, bezpečnost a zvládání katastrof;
- c) služby přístupu k datům a informacím z programu Copernicus přispívaly k evropskému cloudu pro otevřenou vědu, a usnadňovaly tak výzkumným pracovníkům, vědcům a inovátorům přístup k datům programu Copernicus; výzkumné infrastruktury, zejména pozorovací sítě in situ představovaly zásadní prvky pozorovací infrastruktury in situ umožňující činnost služeb programu Copernicus, aby mohly využívat informace ze služeb programu Copernicus.

11. Součinnost s nástrojem pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci (NDICI) a nástrojem předvstupní pomoci (IPA III) zajistí, aby:
- a) výzkumné a inovační potřeby v oblastech působnosti nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci a NPP III byly zjišťovány a stanovovány během procesu strategického plánování rámcového programu v souladu s cíli udržitelného rozvoje;
 - b) výzkumné a inovační činnosti rámcového programu za účasti třetích zemí a cílené akce mezinárodní spolupráce usilovaly o harmonizaci a soudržnost se souběžnými akcemi zaměřenými na zavádění a budování kapacit v rámci nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci a NPP III, a to na základě společného stanovení potřeb a oblastí intervence.
12. Součinnost s Fondem pro vnitřní bezpečnost a nástrojem pro správu hranic v rámci Fondu pro integrovanou správu hranic zajistí, aby:
- a) výzkumné a inovační potřeby v oblasti bezpečnosti a integrované správy hranic byly zjišťovány a stanovovány během procesu strategického plánování výzkumu a inovací rámcového programu;
 - b) Fond pro vnitřní bezpečnost a Fond pro integrovanou správu hranic mohly podpořit zavedení nových inovativních technologií a řešení, a to zejména těch, které vzešly z rámcového programu pro výzkum a inovace v oblasti bezpečnostního výzkumu.

13. Součinnost s Fondem InvestEU zajistí, aby:

- a) rámcový program poskytoval kombinované financování z programu Horizont Evropa a prostřednictvím ERI pro inovátory, pro něž je typická vysoká míra rizika a pro něž trh neposkytuje dostatečné a udržitelné financování. Rámcový program zároveň podpoří účinné poskytování a řízení soukromé části kombinovaného financování prostřednictvím fondů a zprostředkovatelů podporovaných z Fondu InvestEU a dalších;
- b) finanční nástroje pro výzkum a inovace a malé a střední podniky byly sloučeny v rámci Fondu InvestEU, zejména prostřednictvím specializovaného nástroje věnovaného výzkumu a inovacím a produktů zaváděných v rámci specializovaného nástroje pro malé a střední podniky, čímž by přispěl k plnění cílů obou programů;
- c) rámcový program poskytoval vhodnou podporu tak, aby bylo případně možné pomoci přesměrovat projekty nevhodné pro financování z prostředků ERI do Fondu InvestEU.

14. Součinnost s inovačním fondem v rámci systému obchodování s emisemi (dále jen „inovační fond“) zajistí, aby:

- a) se inovační fond zaměřil zejména na inovace v nízkouhlíkových technologiích a procesech, včetně environmentálně bezpečného zachycování a využívání uhlíku, jež významně přispívá ke zmírňování změny klimatu, a také na výrobky nahrazující produkty náročné na uhlík a aby pomohl podpořit koncipování a fungování projektů, jejichž cílem je environmentálně bezpečné zachycování a geologické ukládání CO₂, jakož i na inovativní technologie v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a skladování energie;
- b) rámcový program financoval vývoj a předvádění technologií schopných napomoci dosažení cílů EU v oblasti dekarbonizace, energetiky a transformace průmyslu, zejména prostřednictvím činností v pilíři II;

- c) s výhradou splnění svých kritérií výběru a udělení grantu mohl inovační fond podpořit fázi předvádění způsobilých projektů, které mohly obdržet podporu z rámcových programů pro výzkum a inovace.

[15. Součinnost s programem Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu zajistí, aby:

- a) rámcový program a program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu vypracovaly široce pojaté akce na podporu vzdělávání a odborné přípravy (včetně akcí „Marie Skłodowska-Curie“) s cílem zachovat a rozvíjet v Evropě potřebné dovednosti;
- b) rámcový program a program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu vypracovaly společné výzkumné akce s důrazem na průřezové aspekty bezpečného a zabezpečeného využívání neenergetických aplikací ionizujícího záření v sektorech, jako jsou lékařství, průmysl, zemědělství, kosmické odvětví, změna klimatu, bezpečnost a připravenost na mimořádné události, jakož i příspěvek k jaderné vědě.]⁴²

16. Součinnost s Evropským obranným fondem je přínosem pro civilní a obranný výzkum, nicméně činnosti prováděné v rámcovém programu s výjimkou těch, na které se nevztahuje Evropský obranný fond, by měly být zaměřeny výhradně na civilní využití. Vyloučí se tak zbytečná duplicita.

⁴² S výhradou výsledku jednání o příslušném právním aktu.